

Gökyüzü

Dr. Tuba Sarıgül [tuba.sarigul@tubitak.gov.tr

Jüpiter'i Gözlemlemek

Jüpiter'in atmosferindeki dönen bulutların oluşturduğu farklı renklerdeki kuşakların bu fotoğrafı, *Juno* uzay aracı tarafından Aralık 2017'de çekildi. Fotoğrafın çekildiği sırada uzay aracı gezegenin 28 derece güney enleminin üzerinde yaklaşık 13.600 km irtifada hareket ediyordu. Jüpiter 9 Mayıs'ta karşı konumda olacak. Bu konumdayken Güneş, Dünya ve Jüpiter aynı hizadadır ve Dünya, Güneş ile Jüpiter arasında bulunur. Karşı konumda olduğu zamanlar Güneş Sistemi'nin en büyük gezegeni olan Jüpiter'i gözlemlemek için en uygun dönemlerdir. Siz de Mayıs ayında bir dürbün yardımıyla Jüpiter'in atmosferindeki Büyük Kırmızı Leke'yi ve Jüpiter'in en büyük dört uydusu Io, Europa, Ganymede ve Callisto'yu gözlemleyebilirsiniz.

1 Mayıs saat 23.00, 15 Mayıs saat 22.00,
30 Mayıs saat 21.00'de
gökyüzünün genel görünümü

Mayıs Ayının Önemli Gök Olayları

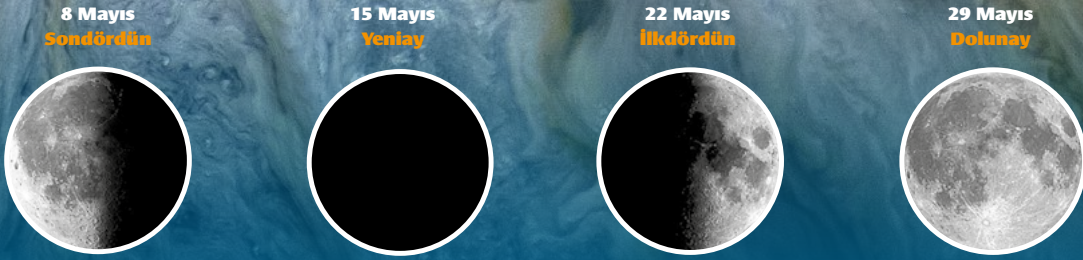
- 03 Mayıs** Venüs ve Aldebaran gün batımında batıda yakın görünümde
- 04 Mayıs** Ay ve Satürn gece yarısından sonra çok yakın görünümde
- 06 Mayıs** Ay Dünya'ya en uzak konumunda (404.455 km)
- 06 Mayıs** Ay ve Mars birbirine yakın görünümde
- 16 Mayıs** Ay ve Aldebaran gün batımında çok yakın görünümde
- 17 Mayıs** Ay ve Venüs gün batımında yakın görünümde
- 17 Mayıs** Ay Dünya'ya en yakın konumunda (363.885 km)
- 27 Mayıs** Ay ve Jüpiter yakın görünümde

5 Mayıs sabahı gün doğumundan önce güneydoğu ufkü

17 Mayıs akşamı gün batımından sonra batı ufkü

Mayıs Ayında Ay ve Gezegenler

Mayıs ayında gezegenleri gökyüzünde bulmak için Ay'a yakın oldukları zamanlarda gözlem yapabilirsiniz.

Ay 4 Mayıs'ta Satürn'le yakın görünümde. Bu tarihte sondördün evresine yaklaşan Ay ve Satürn Güneş'in doğuşundan önce güney ufkunun üzerinde en yüksek noktaya ulaşacak. Satürn'ü Ay'ın sol tarafında, Yay Takımyıldızı'nda bulabilirsiniz.

6 Mayıs'ta ise Ay ve Mars gökyüzünde birbirine yakın görünecek. Ay ve Mars gece yarısından yaklaşık bir saat sonra güneydoğu ufkunun üzerinden doğacak ve Güneş'in doğuşundan kısa süre önce güney ufkunun üzerinde en yüksek noktaya ulaşacak.

17 Mayıs'ta Ay ve Venüs yakın görünümde. Yeniay evresinden iki gün önce ayrılan Ay'ı ve Venüs'ü Güneş'in batışından kısa süre sonra batı ufkunun üzerinde birlikte gözlemleyebilirsiniz.

Ay ve Aslan Takımyıldızı'nın en parlak yıldızı Regulus 21 Mayıs akşamı güneybatı ufkunun üzerinde birbirine yakın görünecek. Ay 27 Mayıs'ta ise Jüpiter'le yakın görünümde. Gece yarısına yakın saatlerde güney ufkunun üzerinde en yüksek noktaya ulaşacak Ay ve Jüpiter Aslan Takımyıldızı'nda olacak.

Merkür Mayıs ayında Güneş'in doğuşundan önce gökyüzünde. Ancak ay boyunca giderek Güneş'e yaklaşan Merkür'ü gözlemlemek neredeyse mümkün olmayacak.

Venüs Mayıs ayı boyunca Güneş'in batışından sonra gökyüzünde olacak. Ayın ilerleyen günlerinde ufku üzerinde giderek yükselen Venüs'ün gözlem süresi uzuyor. Venüs 3 Mayıs'ta Boğa Takımyıldızı'nın en parlak yıldızı Aldebaran ile yakın görünümde.

Mars Mayıs ayında gece yarısından kısa süre sonra güneydoğu ufkunun üzerinde ortaya çıkacak ve gün doğumuna kadar gözlemlenebilecek. Temmuz ayının sonunda karşı konuma gelecek olan Mars'ın Dünya ile arasındaki mesafe giderek azaldığından parlaklığı artıyor. Mayıs ayının ilk günlerinde Yay Takımyıldızı'nda olan Mars ayın ilerleyen günlerinde Oğlak Takımyıldızı'na doğru hareket ediyor.

Jüpiter Mayıs ayı boyunca tüm gece gözlemlenebilecek. Güneş'in batışından kısa süre sonra doğu-güneydoğu ufkunun üzerinden doğacak, gece yarısına yakın saatlerde ufku üzerinde en yüksek noktaya ulaşacak ve Güneş'in doğuşundan kısa süre önce güneybatı-batı ufkundan batacak.

Satürn Mayıs ayı boyunca gece yarısına yakın saatlerde güneydoğu ufkunun üzerinden doğacak ve gün ışığında kaybolmadan önce gökyüzünde en yüksek noktaya ulaşacak.